

BARNA`S KVALITET I NÆRSKOLEN?

Grunnskole i nærmiljøet er ein grunnleggende rett

- forankret i Opplæringsloven § 8-1. Internasjonale konvensjoner (Barnerettene m.v.). Opplæringsloven §9a-3. Læreplanen (Kunnskapsløftet). Læringsplakaten (særlig pkt. 9, 10 og 11) m.m.

Staten plikter å sikre at alle borgere kan nyte godt av ein slik rett.

Likevel har kommunene i Norge siden 1986 uhindret fått legge ned 1030 nærmiljøskoler – og klassar ved hundretals andre skular.

For i kommunene er det flertallsmakta som rå. Nedlegging treffer alltid bare ett mindretall – i utkantene. Nettopp de som rettsreglene skal verne mot overgrep.

Utviklinga er uforsvarlig - – pedagogisk, økonomisk og av samfunnshensyn

- sentraliseringa undergraver trygghet og kvalitet for små barn
- staten betaler nå storparten av skoleskyssen. Milliardar blir dermed brukt til å subsidiere skolenedlegging indirekte
- skysspengene kunne ha finansiert minst en ny skole i hver eneste kommune
- kommunestyrene får opplyst at strukturendring gir innsparingar – det er basert på meget mangelfulle samfunnsregnskap (ofte bare driftskostnad)
- Man glemmer transportkostnader, fianskostnader, skattevirkninger osv.
- sakene blir ofte håndtert lovstridig (f.eks under budsjettvedtak)

Barn, foreldre og lokalsamfunn er næmest rettsløse i noen nedleggingssaker i Norge. I stedet for å forsterke lokalsamfunnene med tilrettelegging av tomter – skoler frivillighet osv. må barna tåle forværra oppvekstvilkår – m.a.o. ved lengre og lengre arbeidsreiser. Hjemmene blir pålagt nye bærer og økte kostnader. Lokalsamfunna utvikler seg ikkje slik de ville gjort med skole.

I distrikts-Norge er grunnskole en umistelig del av nødvendig infrastruktur.

De som gjør nedlegging til "bare en skolesak" tar grunnleggende feil. Skolen er "limet" – og ofte den eneste offentlege investeringa. Kommunen kan knapt gjøre et mer omfattende, negativt vedtak enn å ta skolen bort fra ett lokalsamfunn.

Skole i nærmiljøet er avgjørende for - gode oppvekstvilkår – framtidstro og bosetning. Barnefamilier og næringsliv etablerer seg ikke i lokalsamfunn uten skole.

Følgen kan bli stagnasjon og utvikling mot avfolking på sikt. Dette er et uomtvistelig fenomen over hele Norge – men som selvsagt arter seg ulikt i hver bygd avhengig av en rekke faktorer i og rundt bygda.

Hva med barnas tid og livskvalitet?

* Elevenes reisetid på kanskje en halv time 2 ganger dagen er over 200 timer tid pr år. Altså over 1,5 arbeidsmåned for en voksen person. Hvem tar hensyn til det?

* Risiko med kjøring for barn og foreldre og miljøfaktoren med dette – er ofte ikke med i en skoledebatt.

* Skolene og dens ressurspersoner "administrerer" ofte flere tjenester i bygda utover skole – som kulturskole – musikkskole – barnehage – SFO – voksenopplæring – bibliotek – annet frivillig arbeid. Dette også forsvinner?

- * Flere forskningsrapporter kommer frem til at samarbeidet mellom skole og hjem ofte fungerer bedre ved små skoler. Dugnad fungerer også bedre.
- * Foreldre har større medvirkning i undervisning og ved foreldremøter.
- * Dokumentert meir uformell kontakt er også påvist. (bl.a Møreforskning)

Kvalitet i undervisningen??

Hvilken elev får best kvalitet? Han som går i en klasse på 12 eller han som går i en klasse med 30 elever.??

Dette er kanskje det som er minst omdiskutert ved skolenedleggelse.

Sammenslåing av skoler til større klasser er (isolert sett) billigere pr elev i lærerkostnad – fordi det er fleire elever pr klasse!! **Virker dette på kvaliteten må foreldrene spørje seg??**

Mange småskoler er kåret til de beste i landet...bl.a i Stange og på Harpefoss bare de siste årene.

Ingen forsker har bevist at kvaliteten er bedre eller dårligere relatert til skolestørrelse. Etter å ha studert det jeg er kommet over av norsk forskning på skolestørrelse relatert til kvalitet synes det som det er **kvaliteten ved hver skole og læreren i hver klasse** som er av de mest avgjørende faktorene.

Tar man med alle samfunnskostnadene **er det stort sett meir lønnsomt å beholde skoler av en viss størrelse** (kanskje min. 60?)...da det vil føre til bedre befolkningstall og skatteinntekter langsiktig. (i tråd med Ringsakers målsetting)

Ha en flott sommar og skoleferie!

Mvh Ole Berg – RINGSAKLISTA

Juni 2012